ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ

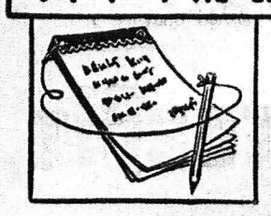

Το θέμα της αξιολογήσεως της μουσικής έθιξεν εἰς μίαν διάλεξίν του ὁ Γάλλος μουσικολόγος Μισέλ Τομάν, ὁ ὁποῖος ἐξέφρασεν ἀπόψεις ποὺ εἶναι πολὺ ἐνδιαφέρουσες, διότι καταρρίπτουν τὴν ἀντίληψιν ὅτι καλὴ καὶ σπουδαία μουσικὴ εἶναι μόνον ἡ λεγομένη «κλασσική». Εἶπε, μεταξὺ ἄλλων, ὅτι δὲν εἶναι ἀπαραίτητον νὰ εἶναι «κλασσική» ἡ μουσικὴ διὰ νὰ θωρῆται ἀξιόλογη, διότι ἐκεῖνο ποὺ ἔχει ἐνδιαφέρον εἶναι ὁ χαρακτηρισμὸς τῆς μουσικῆς, ἀλλ' ἡ ποιότης της, αὐτὴν δὲν τὴν εὑρίσκει κανεὶς «...ὁπουδήποτε ὑπάρχει». Εἶναι δυνατὸν ἕνα κομμάτι λαϊκῆς μουσικῆς νὰ ἔχη μεγαλυτέραν ὀξίαν ἀπὸ ἕνα τῆς «κλασσικῆς» καὶ ἀντιστρόφως. Εἰς πολλὰς δὲ περιπτώσεις ἡ μουσική, ἡ δημοτική ἢ ἡ λαϊκή, ἴσως ἔχει περισσότερα ἀληθῆ στοιχεῖα ἀπὸ τὴν «σοβαρὰν» κλασσικὴν διότι πηγάζει ἀπὸ περισσότερον σωστὴ ἔμπνευσιν, ἐνῶ εἰς πολλὰς συνθέσεις τῆς κλασσικῆς μουσικῆς ὑπάρχει ἀφέμη καὶ ἡ στοιχεῖαν τῆς «πασαγγελιᾶς». Πόσα κομμάτια τῆς δεν ἐγράφησαν κατὰ παραγγελίαν δι' ἐγκαίνια μεγάλων εἰς τὴν πρὸ δεκαετιῶν Εὐρώπην καὶ διὰ μεγαλοπρεπεῖς ἑτσετέους! Ἕνα, ὅμως, λαϊκὸ τραγοῦδι, ἀπὸ τὰ πηγαῖα δηλαδὴ τοῦ ἐντοπίου πληθυσμοῦ μιᾶς χώρας, εἶναι ἔκφρασις τῶν μουσικῶν πασιδόξεων τοῦ πληθυσμοῦ αὐτοῦ καὶ συνεπῶς εἶναι περισσότερον ἡ πλήρως πηγαῖον. Τὸ συμπέρασμα αὐτῆς τῆς πολὺ σαλιστικῆς διαλέξεως τοῦ κ. Τομάν, ἡ ὁποία ἐδόθη εἰς μεγάλην αἴθουσαν τῆς γαλλικῆς πρωτευούσης, πρὸ ἡμερῶν, παρουσία μουσικοσυνθετῶν καὶ μουσικολόγων ὡς καὶ μουσικοκριτικῶν καὶ τῆλθ:ς κόσμου, εἶναι ὅτι ἡ «καλὴ μουσικὴ» παίζει ρόλον καὶ ὄχι ἡ «σοβαρὰ κλασσικὴ» ἢ ἡ «δημοτικὴ—λαϊκή». Τὸ περίεργον εἶναι ὅτι οὐδεὶς ἐκ τῶν ἀκροατῶν τῆς διαλέξεως εἶχεν ἄλλην γνώμην νὰ ἐκφράσῃ, τοῦτο δὲ ἐθεωρήθη ὅτι σημαίνει πὼς ἀνχίζει καὶ εἰς τὸν τομέα αὐτὸν νὰ ἐπικρατῆ ἡ ὀρθὴ ἀντίληψις τοῦ καλοῦ καὶ ὄχι τοῦ κοσμικῶς παραδεκτοῦ.

∴

Δια τὴν βυζαντινὴν μουσικὴν γράφει τὰ ἑξῆς ὁ κ. Λ. Βασιλεῖος: «Ὑπάρχουν καὶ οἱ καλές κι' ἐλλογημένες στιγμὲς τῆς ἐκκλησιαστικῆς μας μουσικῆς, ποὺ ὅταν τὶς γεύεται κανεὶς, νομίζει πὼς βρίσκεται στὸ ἔνδοξο Βυζάντιον, ὅπου ἡ θολογία ἐκφραζόταν ὡραιότατα καὶ μὲ τὶς λειτουργικὲς τέχνες, αἱ ὁποῖες ἐχυιαν βάλσαμο καὶ λυτρωτικὴ παρηγορὰ στὴν πονεμένη ψυχὴ τῶν ὀρθοδόξων. Μερικὲς τέτοιες εὐλογημένες στιγμὲς τῆς βυζαντινῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, τὴν ὁποίαν ἄρχισαν ν' ἀναζητοῦν, καὶ νὰ ἐκτιμοῦν πολὺ οἱ ξένοι, εἴχαμε τὴν εὐκαιρία νὰ γνωρίσουμε καὶ νὰ γευθοῦμε πνευματικά, ἀκούοντας μερικοὺς δίσκους, ποὺ ἐτέθησα εἰς κυκλοφορίαν ἀπὸ διαφόρους ἱεροψάλτας. Κάνουμε μιὰ ἐπιλογὴ ποὺ ὀφείλεται πρώτα στὸ ὅτι στὶς μέσες μας ὑπάρχει μιὰ ζήτηση γνήσιας βυζαντινῆς μουσικῆς στὴν Ἑλλάδα καὶ στὰ ἐξωτερικό, καθὼς καὶ στὸ ὅτι πολλοὶ ζητοῦν δίσκους μουσικῆς, ποὺ νὰ εἶναι κατάλληλοι γιὰ νὰ δημιουργήσουν ὀρθόδοξη καὶ κατανυκτικὴ ἀτμόσφαιρα. Κι' αὐτὸ βέβαια εἶναι μιὰ πολὺ καλὴ συνήθεια, γιατί, ὀφεῦ ὅλος ὁ κόσμος ἔχουν στὰ σπίτια τους τὰ σχετικὰ μηχανήματα, ποὺ ὁ σύγχρονος πολιτισμὸς μᾶς προσφέρει γιὰ ν' ἀκοῦν μουσική, θὰ ἦταν ἄστοχο νὰ μὴν ἐκμεταλλευτῆ κανεὶς αὐτὲς τὶς δυνατότητες καὶ γιὰ τὴν εἴσοδο τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς στὴν «κατ' οἶκον ἐκκλησίαν». Ἔτσι, ἐκεῖ ποὺ ἔπαιρνε κανεὶς ἕνα κουτὶ σοκολατάκια ἢ λίγα λουλούδια, γιὰ νὰ προσφέρη σὲ μιὰ ἐπίσκεψη ἢ σὲ μιὰ γιορτή, σήμερα προσφέρει ἕνα δίδιλο (λογοτεχνικό, πνευματικό, ποτερικό) ἢ ἕνα δίσκο βυζαντινῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, εἰδικὰ ἠχογραφημένο γιὰ στερεοφωνικὰ μηχανήματα. Ἴσως μερικοὶ νὰ ἔχουν ἀντιρρήσεις γι' αὐτὴ τὴν ἔξοδο τῆς μουσικῆς ἀπὸ τὸν ἱερὸ ναό, ἀλλὰ δὲν νομίζουμε πὼς ἀντέχουν σὲ αὐστηρὴν κριτικὴ τὰ ἐπιχειρήματά τους. Πρώτα—πρώτα, δὲν εἶναι σίγουρο πὼς σὲ ὅλους τοὺς ἐνοριακοὺς ναοὺς ἀκούγεται βυζαντινὴ ἐκκλησιαστικὴ μουσική, ὕστερα, ὁ κάθε πνευματικὸς ἄνθρωπος, ὡς παιδὶ τοῦ Θεοῦ καὶ τέκνο τῆς ἐκκλησίας εἶναι κι' ἕνας ναὸς τοῦ ἐν ἡμῖν ἁγίου Πνεύματος, ἀκόμη, οἱ πνευματικὲς ἀνάγκες γιὰ λειτουργικὴ τροφὴ τῶν πνευματικῶν αἰσθήσεων τῶν ἀνθρώπων, δὲν μποροῦν νὰ περιμένουν πάντοτε τὴν ἐκκλησιαστικὴ σύναξη, ἐνῶ εἶν' εὔκολο νὰ δημιουργηθοῦν τέτοιες εὐκαιρίες μὲ τὴ μουσικὴ στὴν κατ' οἶκον ἐκκλησίαν τους. Ἀκόμη καὶ γιὰ πολλοὺς ἄλλους λόγους εἶναι χρήσιμη μιὰ βυζαντινὴ δισκοθήκη σ' ἕνα σύγχρονο χριστιανικὸ σπίτι, ὅπου ὅταν σὲ κυκλώνουν ἀπ' τὰ περίγυρα οἱ πιὸ ἀντιπνευματικοὶ κρότοι καὶ ἦχοι, μπορεῖς νὰ χρησιμοποιήσης σὰν ἀλεξικέραυνο τοὺς δίσκους μὲ κατανυκτικὴ βυζαντινὴ μουσική.

∴

Μετὰ τὰ σμυρνέϊκα λαϊκὰ τραγούδια, τὰ ὁποῖα τελευταίως εὑρίσκουν τοὺς καταλλήλους ἑρμηνευτάς των (καὶ ἔχουν ἔτσι μίαν μεγαλυτέραν ἀπὸ ποτὲ ἄλλοτε προβολήν, πολλὰ ἄλλα ἀπὸ τὴν ζωὴν τῆς ἑλληνικῆς Σμύρνης μετατρέπονται ἀκόμη περισσότερον. Διὰ τὴν Ἀποκριὰ εἰς τὴν Σμύρνην, τὴν ἀτυχισμένην Σμύρνην ἐκείνης τῆς ἐποχῆς, γράφει ὁ δρ Δημ. Ἀρχιγένης: Ἡ Σμύρνη ἠξεπούσε σὲ εὐτυχισμένο ἀποκριάτικο γλέντι στοὺς τρεῖς Κυριακάδες τοῦ Ἀποκριᾶς. Εὐτυχισμένο καὶ ἀθῶο γλέντι μὲ γαῦστο καὶ εὐγένεια στοὺς δρόμους, στὰ σπίτια, στοὺς καφενέδες, τοὺς μπιραρίες καὶ λέσκες. Ἡ Κέρκυρα καὶ ἡ Ζάκυνθος ἠκουγιοῦ ἀντοστε, πὼς ἡ Ἀθήνα δὲν ἠμπορούσε νὰ περάσῃ ματζὶ τους στ' ἀποκριάτικα γλέντια, γιατὶ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη κι' ὥσαν τὸ 1922 τὰ γλέντια τῆς αὐτὰ ἦτανε περιορισμένα καὶ κρύα. Μὰ καὶ ἡ Σμύρνη ἠκουγιοῦν τότε, πὼς λίγες ἤτανε οἱ πολιτεῖες στὸν κόσμο ποὺ ἠμπορούσανε νὰ τῆνε παραβγοῦνε. Τ' ἀποκριάτικο γλέντι, ποὺ ἠγενοῦν' ντανε στὰ σοκάκια τοῦ Σμύρνης, δὲν ἠγενοῦνταν σὲ κανένα ἐλληνικὸ ἀστικὸ μέρος. Στὴν ἐπιτυχία τοῦ γλεντιοῦ ἠδοηθοῦσε, ἀπὸ τὴν μιά, τὸ σκέδιο τῶν σοκακιῶν καὶ τῶν σπιτιῶνε, κι' ἀπ' τὴν ἄλλη, ἡ γλεντζεδιαφόρα, ἡ ἀνοιχτοκαρδία κι' ἡ ἀνοιχτοχεριὰ τοῦ Σμυρνιοῦ. Τὰ κεντρικὰ σοκάκια ἤτανε ἴσια καὶ μακρυά, στρωμένα μὲ τετραγώνες πέτρες. Χωρὶς ἀνηφόρες καὶ κατηφόρες. Καὶ τόσο φαρδιά, ὥστ' νὰ μπαροῦνε νὰ περνοῦνε ἐλεύθερα δυὸ καρότσες μὲ ἄλογατα, δίπλα δίπλα ἢ μιὰ στὸ «πάαινε» κι' ἡ ἄλλη στὸ «ἔλα». Κι' ἀκόμη, στὰ πλάγια τους νὰ περνοῦνε λίγοι διαβάτες. Τὰ σπάτια, πάλι, ἤτανε δίπατα καὶ τρίπατα, μὲ ὑπάγειο ἐτσι, ποὺ τὸ ἰσόγειο ἤτανε πιὸ ψηλὸ μὲ τέσσερα πέντε σκαλοπάτια μαρμαρένια στὴν ὀξόπορτα ποὺ ἤτανε καὶ δίφυλλη καγκελωτή. Καὶ στὸ μὲν ἰσόγειο πρὸς τὸ δρόμο εἴχανε τοὺς σάλλες (τὰ σαλόνια) μὲ πανάθυρα μεγάλα. Στὸ δὲ ἀπάνω πάτωμα, τοὺς κρεβατοκάμαρες μὲ πανάθυρα μεγάλα καὶ τὸ χαγιάτι (χώλλ) μὲ μπαλκόνι εἴτες ἀνοιχτὸ κεκελωτό, εἴτες ξυλένιο σκεπαστό ἀποπάνω καὶ τζαμωτὸ τριγύρω μὲ τζάμια ποὺ ἠανοιγοκλεῖσανε συρτὰ ἀπάνω κάτω. Αὐτὸ ἤτανε τὸ «Σμυρνέϊκο» μπαλκόνι, πολὺ κοκέτικο».

∴

Καὶ συνεχίζεται αὐτὴ ἡ νοσταλγικὴ καὶ ἱστορικὴ περιγραφὴ τῆς παλαιᾶς Σμύρνης: «Ἡ ἀποκριάτικα φασαρία μὲ ἀτέγκιωτη (ἀτέλειωτη) παρέλαση καροτσῶν ἠγενοῦνταν στὰ κεντρικὰ σοκάκια, ὅπως «τὰ Τράσσα» μὲ τ' ἀριστοκρατικὰ τοῦ σπιτιά, τὸ φαρδὺ τὰ Ἁγίας Κατερίνας, τὸ φαρδὺ τ' Ἁη Τρύφωνα, τὸ φαρδὺ τ' Ἁη Δημήτρη καὶ τὸ φαρδὺ τοῦ Τσαῖ (ποὺ αὐτὸ ἤτανε ἀρκετὰ φαρδύ). Ἀπταὶ δυὸ ὧρες (ἡ ὥρα) λοιπὸν τ' ἀπομεσήμερο, οἱ κοπέλλες ἠκαθοῦντεστε στὰ πανάθυρα καὶ μπαλκόνια, κ' ἠπεριμένανε νὰ περάσουνε οἱ καρότσες ξεσκεπάστες μιὰν ἀτέλειωτη ἀράδα. Μέσα στὴν κάθε καρότσα ἤτανε κι' ἀπὸ δυὸ τρία τζόβενα (παλικαράκια), γαμπροὶ (ἡλικία τοῦ πανταριᾶς) ὀρθοὶ, ποὺ μερικοὶ ἤτανε καὶ ἀτυμένοι κουδουνάτοι (μὲ σκαράδες) γιὰ νὰ μὴ φανοῦνε ποιοὶ εἶνε. Καὶ καθὼς ἠπερνοῦσε ἀργὰ ἀργὰ ἡ καρότσα τους, τότες οἱ κοπέλλες, ἀπὰ πανάθυρα καὶ μπαλκόνια τῶ σπιτιῶνε ζερβὰ δεξιά, τῶς ἠρίχνανε κορδέλλες (σερπαντίνες) καὶ φουχτιὲς πεταλάκια (κομφετί). Καὶ τὰ τζόβενα γιὰ ἀπάντηση τῶς ἠρίχνανε πρὸς τ' ἀπάνω καὶ μὲ δύναμη κορδέλλες μὲ τὸ χέρι εἴτες μὲ μπιστολάκι, μὰ καὶ μπουγκετάκια μενεξέδες, ζυμπούλια (ζυμπούλια), ἀμπέρια (γαζί.ς), πακετάκια τσικολάτες (σοκολλάτες) καὶ κρουστάκια (μπισκότα) καὶ καμμιὰ φορὰ γιὰ πείραγμα κανένα λαγοπόδαρο. Οἱ κοπέλλες λοιπὸν ἠπλώνανε τὰ μπράτσα τους ὅ' ἀπὸ τὰ πανάθυρα στὸν ἀγέρα γιὰ ν' ἀρπάξουνε καὶ τὰ γλυνὰ μὰ δὲ τὰ κατοφέρνανε. Κι' αὐτὰ ἠπέφτανε, ἄλλα μέσα στὰ πανάθυρα, κι' ἄλλα χάμω στὸ δρόμο ὁ 'μπρὸς στὰ σπίτια. ἄπου ἠστεκοῦ'ντοστε παιδάκια ποὺ 'χανε ἔρχη (ἔρθη) ἀπὸ ἄλλες γειτονιὲς καὶ χαρούμενα τὰ ματζεύανε καὶ τὰ παίρνανε. Ἔξω ἀπτοὶ καρότσες, ἠπερνοῦσανε καὶ κουδουνάτοι (μασκαράδες) μὲ λογιῶ λογιῶ κουδουνατίστικα ρούχα. Ἄλλοι μὲ ὡραία ἀριστοκρατικὰ (πιεροῦτπος, ἀρλεκίνος, κολμπίνα, μαυρίδας, μαρκησία, φουστανελλᾶς, ἀμαλία, ντόμινο κ.ἄ.) κι' ἄλλοι μὲ πρόγειρα γυφτόζυκα καὶ ἔξυπνα. Καὶ σ' αὐτοὶ (σ' αὐτοὺς) ἀπτὰ πανάθυρα ἠρίχνανε κορδέλλες καὶ πεταλάκια καὶ καμμιὰ φορὰ φουχτιὲς ντανὶ (καλαμπόκι) κίτρινο χοντρό, ἀστεῖο ψιλό, λόπια καὶ ροβίθια. Ἀπτοὶ πολλὲς ξετυλιγμένες κορδέλλες ποὺ ἠκρεμοῦ'ντοστε ἀπτ' ἀμηλὲ μπαλκόνια καὶ πανάθυρα κι' ἀπτοὶ πολλὲς ξετυλιγούμενες ἀνάμεσα κοφτσες καὶ σπιτιῶνε, δὲν ἠμποροῦσε νὰ δῆς πιὸ πέρα σου τὴ ἠγινοῦ'ντανε. Μὰ καὶ τὰ πεταλάκια ποὺ ἠπέφτανε βροχὴ σοῦ πνίγανε τὴν ἄνεση (ἀνάσα). Ὁ πανζουρλισμὸς τοῦ κορδελλοπόλεμου ἤφτανε στὸ φόοτε του κατὰ τοὺς 4 μὲ 5 ὧρες (ἡ ὥρα)».

Ο ΣΥΜΠΟΛΙΤΗΣ

ΠΑΙΔΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ
ΜΟΡΦΩΝΟΥΝ—ΨΥΧΑΓΩΓΟΥΝ —ΞΕΚΟΥΡΑΖΟΥΝ
«ΓΩΝΙΑ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ» ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ 32

ΗΜΕΡΟΝΥΚΤΙΑ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
1
ΙΟΥΛΙΟΥ

Παρῆλθον 182 ἡμέραι
Ὑπολείπονται 183
Πανσέληνος
Ἀνατολὴ 6.06΄
Δύσις 8.52΄
Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ
Ἀναργύρων

Η ΗΜΕΡΑ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ

— ο —

Ἰδιοκτήτης
ΑΝΝΑ ΧΡ. ΡΙΖΟΠΟΥΛΟΥ
Βησσαρίωνος 4, Ἀθῆναι

— ο —

Ἐκδότης—Διευθυντής
ΧΡΙΣΤΟΣ Α. ΡΙΖΟΠΟΥΛΟΣ
Τσαμαδοῦ 47

— ο —

Ἀρχισυντάκτης
ΝΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ
Φιλοσοφίας 18

— ο —

Προϊστάμενος
Γραφείων—Τυπογραφείων
ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
Φιλικῶν 2

Χρονικὸν

1η ΙΟΥΛΙΟΥ

1789. Ὁ γαλλικὸς στόλος ἀφοῦ ἐκυρίευσε τὴν Μάλταν, φθάνει εἰς τὴν Αἴγυπτον, ὅπου ὁ Ναπολέων ἀποβιβάζεται νικητὴς εἰς Ἀμπουκίρ καὶ γίνεται κύριος τῆς Ἀλεξανδρείας.

Ο ΑΓΙΟΣ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ

ΚΟΣΜΑ ΚΑΙ ΔΑΜΙΑΝΟΥ ΤΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ

Κατήγοντο ἀπὸ τὴν Ρώμην καὶ ἦσαν ἀδελφοί. Σπουδάσαντες τὴν ἰατρικὴν καὶ ἀκολούθως ἤρχισαν ἀσκοῦντες αὐτὴν δωρεὰν καὶ ἔπρεχον πρὸς τοὺς πτωχοὺς πάντοτε μὲ προθυμίαν.

Προσκλητήρια Γάμων
«Γωνιὰ τοῦ Βιβλίου»
Ἀγ. Νικολάου 32 — ΠΑΤΡΑΙ

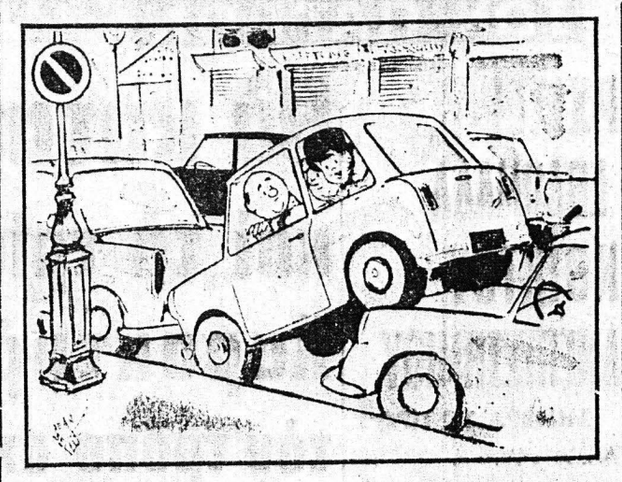

—Τόσο μαλακὸ παρκάρισμα, δὲν θὰ τὸ φανταζόμουνα, Χαρίλαε...

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

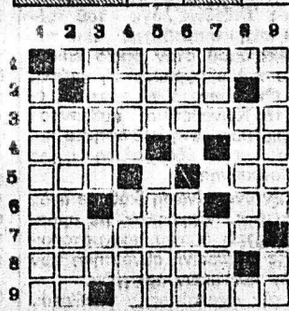

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

1. Μία λέξις διὰ τὸν κακοῦργον, τὸν ἐγκληματίαν, ἀρχαϊστί (αἰτιατική).
2. Τοιαῦτα ἀποτελέσματα ἔχουν ὅλαι αἱ κεραυνοβόλαι ἐνέργειαι.
3. Σημαίνει καὶ τὸ «δίχως ἄλλο» (ἐπίρρημα).
4. Ὑπονοεῖ καὶ τὴν ἠλακάτην —Δεικνύει τὸ ἄγνωστον.
5. Τὸ φιλολογικὸν ψευδώνυμον τοῦ Ἰωνος Δραγούμη (γενικὴ)— Πολὺ πρωΐ, ἀρχαϊστί.
6. Ἀρχικὰ ἑταιρικοῦ τύπου— Πλοσκλησης ποφορική — Βουλεβάρτον τῶν Παρισίων.
7. Λαϊκὸς χορός μας.
8. Μ' ἀπὸ τὰς μεγάλας ἐορτὰς τοῦ χριστιανισμοῦ.
9. Ἀρχαία κρητικὴ ἀντωνυμία —Ὄνομα πόλεως συνδεδεμένον μὲ τὴν Ἥρὼ καὶ τὸν Λέανδρον.

ΚΑΘΕΤΩΣ:

1. Τοὺς βοηθεῖ ποικιλοτρόπως ὁ ΟΓΑ (δημοτική).
2. Ἡ κατάστασις εἰς αὐτὴν τὴν χώραν εἶναι ταραμένη, λόγω τῶν φυλετικῶν διακρίσεων.
3. Εἰς αὐτὰ τὰ κέντρα κυριαρχεῖ τὸ μπουζούκι — Προτρέπει.
4. Τέρπει, ὅταν εἶναι μελωδικὸν (ἀντιστρόφως) — Ἀρσενικὸν ἀρχαῖος κρητικὴς ἀντωνυμίας.
5. Ἀρχικὰ μεγάλης στρατιωτικῆς μονάδος — Ὑπάρχει μεγάλη εἰς τὰ ἡνωμένα ἀραβικὰ ἐμιράτα.
6. Ἔχει ἐνδύσιν καὶ δικαιοῦχον — Ὁ Πολύφημος τὸν κατασυνέτριψε μὲ ἕνα βράχον.
7. Ἀρχικὰ ὀργανισμοῦ μας, ὁ ὁποῖος ἐνδιαφέρεται διὰ τὰ ναυάγια — Ἡ βάσις μιᾶς ἀνατολικῆς θρησκείας (ἀντιστρόφως).
8. Αὐτὸς ἔχει, συνήθως, ὄψιν ἐσωτερικοῦ.
9. Κατὰ τρόπον εὐνοϊκὸν (ἐπίρρημα) — Τίθεται πρὸ ἐξουσιοδοτημένων ὑπογραφῶν (ἀρχικά).

Η ΛΥΣΙΣ εἰς τὴν 7ην σελίδα

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Τί καλεῖται ἀττοβισμός;
2. Τί εἶναι ὁ ἀττοκαῖος;
3. Τί εἶναι τὸ βαττάρισμα;

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ εἰς τὴν 7ην σελ

ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Ἂν ἀθροίσουμε τοὺς ἀριθμοὺς τῶν σελίδων περιοδικοῦ προκύπτει ἄθροισμα 4.026. Πόσες σελίδες ἔχει τὸ περιοδικό;

Η ΛΥΣΙΣ εἰς τὴν 7ην σελίδα

Φιλοσοφία

—Ἡ συναίσθησις τῆς ἀγνοίας εἶναι ἕνα μεγάλο βῆμα πρὸς τὴν γνῶσιν.

ΝΤΙΣΡΑΕΛΙ

Χιοῦμορ

Στὴν Ἱσπανία ἕνας ταυρομάχος ἐμφανίζεται στοὺς φίλους του μὲ τὸ πρόσωπο καλυμμένο ἀπὸ ταιρότα.

—Ἀπὸ κέρατα; τὸν ρωτάει κάποιος.

—Σχεδόν, ἀποκρίνεται ὁ ταυρομάχος... Μοῦ τὰ ἔκανε ἕνας ζηλιάρης σύζυγος!

ΠΟΙΟΤΗΤΑ καὶ ΚΑΛΕΣ ΤΙΜΕΣ θὰ εὕρετε δι' ὅλα τὰ ΣΧΟΛΙΚΑ ΣΑΣ ΕΙΔΗ ΜΟΝΟΝ στὰ ΜΕΓΑΛΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ
ΧΑΡ. & Ι. ΚΑΓΙΑΦΑΣ
Ἑρμοῦ 14—Αἰόλου 68
ΠΑΤΡΑΙ —ΑΘΗΝΑΙ

ΘΕΑΤΡΟΝ ΛΥΡΙΚΟΝ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ - ΣΑΒΒΑΤΟ - ΚΥΡΙΑΚΗ
Ο ΘΙΑΣΟΣ
ΚΑΚΙΑΣ ΑΝΑΛΥΤΗ - ΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ
Μὲ συμμετοχὴ τοῦ
ΛΕΥΤΕΡΗ ΒΟΥΡΝΑ
καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἠθοποιοὶ θὰ παρουσιάσουν τὴν μεγάλη θεατρικὴ κωμῳδία
ΜΕΤΑΞΥ ΣΥΖΥΓΩΝ
ΑΠΟΓΕΥΜΑ ΩΡΑ 8 - ΒΡΑΔΥ 10.30
Προπωλοῦνται εἰσιτήρια στὸ ταμεῖον τοῦ Πανθέου 9-12.30 π. μ. - Τηλ. 325-778
Ἰσχύουν καὶ εἰσιτήρια τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΝ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ
ΜΕΘΕΝΙΤΗ
ΓΟΥΝΑΡΗ & ΑΘ. ΔΙΑΚΟΥ 27, ΤΗΛ. 322-139
Ἀπὸ 4ης Ἰουλίου ἄρχονται θερινὰ ἐντατικὰ τμήματα ὅλων τῶν τάξεων
Τὸ μάθημα γίνεται ἀποκλειστικὰ εἰς τὴν Ἀγγλικὴ γλῶσσα, μὲ τὰ τελειότερα ἐποπτικὰ μέσα διδασκαλίας, ὀπτικοακουστικά, προβολέα ἐγχρώμων διαφανειῶν κλπ., ἀπὸ πεπειραμένους καθηγητὲς Ἀγγλικῆς Φιλολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ ξένων Πανεπιστημίων

ΙΑΤΡΟΙ - ΚΛΙΝΙΚΑΙ

ΚΩΝ. ΣΤ. ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΦΘΑΛΜΙΑΤΡΟΣ
Δέχεται εἰς τὸ Ἰατρεῖον του Βότση 42, Α΄ ὄροφος καθ' ἑκάστην 9—1 καὶ 5—8 ἐκτὸς ἀπογεύματος Σαββάτου καὶ ἐπὶ συνεντεύξει, τηλ. Ἰατρείου 277-800 οἰκίας 279-476.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΓΟΒΔΕΛΑΣ
Ἰατρὸς
ΑΔΑΜΑΝΤΙΑ ΓΟΒΔΕΛΑ
Ὀδοντίατρος
δέχονται εἰς τὰ Ἰατρεῖα των ὁδὸς Παπαφλέσσα 21, τηλ. 320-475 καὶ 320-345.

Dr ΔΗΜ. ΚΟΥΚΟΣ
Ἰατρὸς — Οὐρολόγος
Παθήσεις νεφρῶν, προστάτου κύστεως, γεννητικῶν ὀργάνων. Δέχεται εἰς τὴν Οὐρολογικὴν κλινικὴν ὁ «Ἱπποκράτης», Καραισκάκη 132 (παραπλεύρως Νομαρχίας), τηλ. 272-180 καὶ τηλ. οἰκίας 263 - 397.

ΠΑΝ. ΚΑΡΑΧΑΛΙΟΣ
Εἰδικὸς Παθολόγος
Τέως ἐπιμελητὴς - Διευθύνων Ἰατρὸς τῆς Παθολογικῆς κλινικῆς τοῦ Γεν. Κρατικοῦ Νοσοκομείου, δέχεται εἰς τὸ Ἰατρεῖον του Κορίνθου - Ἑρμοῦ 56 Α΄ ὄροφος τηλ. 277—181 (Πάτραι) καὶ 429—245 (Ρίον).

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ
Ἀκτινολόγος — Ραδιολόγος
Δέχεται κάθε πρωΐ, ἀπὸ τὶς 8 - 1.30΄ μ., τὰ δὲ ἀπογεύματα, πλὴν τῆς Τετάρτης καὶ τοῦ Σαββάτου, ἀπὸ τὶς 5—8.30΄ μ.μ., Κανακάρη 149 (ὀπισθεν πλατείας Γεωργίου), τηλ. 273-584.

ΚΙΤΣΑΡΑΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ
Πνευμονολόγος - Φυματιολόγος
Δέχεται καθ' ἑκάστην 7.30—9.30 π.μ. καὶ 5—7 μ.μ. καὶ Σάββατον 7.30—9.30 π.μ. καὶ 1—3 μ.μ. Ἰατρεῖον — οἰκία πλατεῖα Ὑψηλῶν Ἀλωνίων ἀρ. 19, τηλ 321—549 καὶ 321—065.

ΧΡ. Κ. ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ
Ἰατρὸς Μικροβιολόγος
Διδάκτωρ Ἰατρικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν
Δέχεται 7—1.30 π.μ. καὶ 5—8.30 μ.μ. καθημερινῶς, πλὴν ἀπογεύματος Σαββάτου, Ἑρμοῦ — Κορίνθου 230, τηλ. 222-589 καὶ οἰκίας 324-509.

Dr ΧΡΗΣΤΟΣ ΙΩ. ΚΛΟΥΚΙΝΑΣ
ΕΙΔΙΚΟΣ ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ
Πανεπιστημίου ΜΟΝΠΕΛΛΙΕ (Γαλλίας), ἐγκατασταθεὶς εἰς Πάτρας δέχεται εἰς τὸ Ἰατρεῖον του Κορίνθου 245-249 τηλ. 222-744 καθημερινῶς 9 π.μ. — 1.30 μ.μ. καὶ 7.30 — 9 μ.μ. Διεύθυνσις οἰκίας Καποδιστρίου 97 τηλέφ. 321-754

ΙΩΑΝ. ΣΤΡΑΤΟΥΛΙΑΣ
Μαιευτὴρ — Χειρουργὸς
Δέχεται εἰς τὴν κλινικὴν του ἐπὶ τῶν ὁδῶν Μαιζῶνος — Βαλτετσίου 1 (πλησίον Ἀρακείου) τηλ. 275 - 102.

ΔΗΜΗΤΡ. Γ. ΠΑΠΑΛΑΜΠΡΟΥ
ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ
Κορίνθου — Παντανάσσης 48, τηλ. 222-091. Δέχεται 11.30—1 καὶ 5.30—8.30. Πλὴν ἀπογεύματος Σαββάτου.

Α. ΔΑΣΚΑΛΟΘΑΝΑΣΗΣ
Μαιευτὴρ — Χειρουργὸς
Δέχεται στὴν κλινικήν του Καραϊσκάκη 132 τηλέφωνα: 277—266 ,275-201, 275-202, Ὧραι Ἰατρείου 6—8.30 μ.μ. πλὴν Σαββάτου καὶ πρωϊνὲς ὧρες ἐπὶ συνεντεύξει (ραντεβοῦ).

ΝΙΚ. Γ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΙΑΤΡΟΣ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΟΣ
Ἐργαστήριον Μικροβιολογίας — Βιοχημείας, Αἱματολογίας — Παρασιτολογίας, Ἁγ. Νικολάου 53 καὶ Κορίνθου, τηλ.: 272-977 καὶ οἰκίας: 522-889.

Dr ΣΠΥΡΟΣ Β. ΣΥΡΙΜΠΕΗΣ
Καρδιολόγος
Διευθυντὴς Γενικοῦ Νοσοκομείου Πατρῶν. Δέχεται ἐπὶ συνεντεύξει, Κολοκοτρώνη 34, τηλ. 222-323 καὶ 325-547.

ΓΕΩΡΓ. ΓΙΑΝΝΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΠΑΙΔΟΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ
Διευθυντὴς χειρουργικῆς Κλινικῆς Καραμανδανείου Νοσοκομείου Παίδων Πατρῶν, τέως Ἐπιμελητὴς Νοσοκομείου Παίδων «Ἁγία Σοφία» καὶ Πανεπιστημίου Σέφιλντ Ἀγγλίας, δέχεται εἰς τὸ Ἰατρεῖον του, ὁδὸς Ἁγίου Νικολάου 44 (6΄ ὄροφος), τηλ. 270-346

Dr ΠΑΝΟΣ ΣΤΕΡΓΙΟΠΟΥΛΟΣ
ΙΑΤΡΟΣ — ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΟΣ
Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἐργασθεὶς ἐπὶ 16μηνον εἰς τὸ τμῆμα ἐρεύνης Λιπιδίων τῆς Βιολογικῆς Χημείας τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Ἰατρεῖον, Κανακάρη 122 — Ἑρμοῦ, τηλ. 222-600, οἰκίας: 222-922.

ΓΕΩΡΓ. Δ. ΚΑΤΣΙΚΑΔΕΛΛΗΣ
Εἰδικὸς Παθολόγος
— Καρδιακὰ Νοσήματα
Ἐπὶ 2ετίαν ἐσωτ. Ἰατρὸς εἰς τὴν Παθολογικὴν — Καρδιολογικὴν Κλινικὴν τοῦ Νοσηλευτικοῦ Ἱδρύματος Μ.Τ.Σ. Ἐπὶ 3ετίαν ἐσωτ. Ἰατρὸς εἰς τὴν Καρδιολογικὴν Κλινικὴν τοῦ Θεραπευτη